

**Nieuwsbrief
beleving en
begeleidingsnoden
pleegkinderen**

In 2016 verscheen het eindrapport 'Een onderzoek naar de beleving en begeleidingsnoden van pleegkinderen', (Clé, Van Holen, & Vanderfaeilie, 2016). Een meer uitgebreide samenvatting ervan is terug te vinden op [deze link](#). 27 Vlaamse pleegkinderen met een gemiddelde leeftijd van 14 jaar die minstens zes maanden in perspectiefbiedende pleegzorg verbleven, werden geïnterviewd. Acht thema's werden besproken.

Het traject binnen de jeugdhulp. Het moment van uithuisplaatsing liet een diepe indruk na op de jongeren en verliep vaak chaotisch. Sommige pleegkinderen kennen hun plaatsingsgeschiedenis niet volledig. De huidige pleegzorgplaatsing vinden ze voor hen de beste keuze.

Gevoelens en copingstrategieën. Heel wat pleegkinderen zeggen zich vaak 'gewoon' te voelen bij het leven in een pleeggezin. Ook positieve emoties, zoals blijdschap en trots worden genoemd. Negatieve emoties, zoals verdriet, angst en woede, staan vooral in verband met de relatie tot hun ouders. In het omgaan met moeilijke gevoelens zijn er 'praters' (voornamelijk met vrienden) en 'zwijgers', die emoties verbergen om niemand te kwetsen of uit angst voor reacties van anderen.

De familie van de jongeren. De band tussen pleegkinderen en hun familie is vaak complex. Opvallend in veel getuigenissen zijn de grote loyaliteit, vergevingsgezindheid en bezorgdheid. De frequentie van het contact met hun familie varieert. Pleegkinderen vinden het belangrijk dat begeleiders rekening houden met hun wensen in verband met bezoeken. Broers en zussen en ook de ruimere familie blijven belangrijk. De band tussen de pleegkinderen en hun pleeggezin is bijzonder positief. Ook met pleegbrussen is de band meestal hecht en in het bijzonder met andere pleegkinderen binnen het pleeggezin ontstaat vaak een sterke band.

De relatie met anderen. Bijna alle pleegkinderen worden het liefst als 'gewone' kinderen beschouwd. Angst voor negatieve reacties weerhoudt maar liefst de helft van de pleegkinderen ervan om anderen te vertellen over hun plaatsing. Ruim een derde van de pleegkinderen wil graag (meer) andere pleegkinderen leren kennen, zodat ze zich minder bijzonder voelen.

School. Het behalen van een diploma zien de jongeren als belangrijk voor een succesvolle toekomst. De helft van de pleegkinderen vertelt over reacties van begrip en medeleven. Een derde van de pleegkinderen wordt geconfronteerd met medelijden, betutteling, indiscrete vragen en pesterijen.

Participatie. De pleegkinderen zijn op verschillende vlakken weinig geïnformeerd, zowel over pleegzorg, jeugdhulpverlening als hun rechten binnen de jeugdhulp. De meeste pleegkinderen zijn tevreden over hun inspraak bij beslissingen. Zij voelen zich voldoende gehoord in hun pleeggezin, door hun begeleider en de jeugdrechtbank. Een derde van de jongeren voelt zich niet altijd gehoord, vaak bij de zoekregeling.

Begeleiding en ondersteuning. De meeste pleegkinderen zijn tevreden over de band met hun begeleider en over de ondersteuning. Hun begeleider kan goed met hen praten, is oplossingsgericht, bereikbaar/beschikbaar, biedt begeleiding op maat, is betrouwbaar en geeft duidelijke informatie. Jongeren die niet tevreden zijn over hun begeleider verwijzen vooral naar een gebrek aan flexibiliteit in bereikbaarheid, de contactmomenten en het personeelsverloop.

Toekomstperspectief. Bijna alle pleegkinderen willen in hun pleeggezin blijven wonen. De toekomstdromen en -ambities van pleegkinderen zijn heel gewone dromen, zoals een eigen gezin stichten, het krijgen van materiële zaken zoals een huis, een auto en voldoende financiële middelen, een succesvolle school- en professionele carrière... Bijna alle pleegkinderen geloven dat ze hun toekomstdromen zullen verwezenlijken. Om deze dromen te realiseren denken ze aan een diploma, voldoende financiële reserve en blijvende steun van hun pleegzorgers. Een groot deel van de jongeren heeft angsten wanneer ze aan de toekomst denken. Zowel het zelfstandig leven, de band met hun ouders en in de voetsporen van hun ouder(s) treden. zijn oorzaken van deze angst.

Wat is belangrijk om mee te nemen naar de praktijk?

Er worden 13 aanbevelingen gedaan, die uitgebreider terug te vinden zijn in het rapport en in de samenvatting

1. Pleegkinderen vragen een tijdig en doortastend optreden bij verontrustende opvoedingssituaties
2. Jeugdhulpverlening moet bij uithuisplaatsingen vertrekken vanuit het belang én de voorkeur van de minderjarige
3. Er is meer aandacht nodig voor de voorbereiding van pleegkinderen op een pleegzorgplaatsing
4. De pleegzorgbegeleiding is afgestemd op de individuele noden van pleegkinderen en hun gezinnen
5. Pleegkinderen worden duidelijk en correct geïnformeerd over alle relevante onderdelen van hun plaatsing
6. Pleegkinderen vragen meer aandacht en ondersteuning voor hun emotionele- en/of gedragsproblemen
7. Participatie van pleegkinderen bij beslissingen die hen aanbelangen vraagt blijvende inspanning
8. Zittingen van de jeugdrechtbank dienen beter voorbereid, begeleid en opgevolgd te worden, samen met het pleegkind
9. In perspectiefbiedende pleegzorg dient de mogelijkheid tot het nemen van beslissingen over het pleegkind zoveel mogelijk bij de pleegzorgers te liggen

10. Pleegkinderen hebben recht op een zo positief mogelijke toekomst
11. Pleegkinderen vragen begeleiding en bemiddeling bij problemen op school
12. Een betere bekendmaking en sensibilisering omtrent pleegzorg is een blijvend aandachtspunt
13. Pleegkinderen vragen om lotgenotencontact mogelijk te maken

Bron

Clé, A., Van Holen, F., & Vanderfaeillie, J. (2016). *Eindrapport: een onderzoek naar de beleving en de begeleidingsnoden van pleegkinderen*. Vrije Universiteit Brussel, https://jongerenwelzijn.be/assets/docs/ons/studies-onderzoeken/belevingsonderzoek_pleegzorg_vub.pdf.

